

Voordat u gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Gerendal begint op station Schin op Geul en eindigt op station Valkenburg. U wandelt over de hellingen rond het Gerendal, een natuurreservaat van Staatsbosbeheer. Aan het einde van het dal klimt u naar het dorpje Scheulder en gaat u via smalle paadjes met mooie uitzichten naar de befaamde orchideeëntuin. Daarna daalt u af naar kasteel Schaloen en wandelt verder langs de Geul naar Valkenburg.

Tip: Wandel de route in de periode 1 mei – 16 juni als de Orchideeëntuin open is en de weilanden een ware bloemenzee vormen.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

Op een deel van de route volgt u de wit-rode markering van het Pelgrimspad (LAW 7-2, 's Hertogenbosch – Maastricht 250 km). Ook wordt gebruik gemaakt van de rode paaltjes route (11) van Wandelgids Zuid-Limburg. De laatste 4.5 km langs de Geul naar Valkenburg is niet meer officieel gemarkeerd. In de onderstaande beschrijving van de wandeltocht wordt de markering als volgt weergegeven:

- Route is niet gemarkeerd.
- U volgt de rode paaltjes route
- Route is onderdeel van het Pelgrimspad.

Horeca onderweg

In het centrum van Valkenburg en Schin op Geul zijn meerdere horecagelegenheden. Op de route vindt u verder nog de volgende horeca:

(Na 0,3 km) Hotel/Brasserie Salden (met panorama terras), dagelijks open vanaf 9 uur.

<https://hotelsalden.nl/>

(Na 5 km) Eetcafé 't Scheulderheukske, Open vanaf 11 uur, op ma gesloten.

<https://www.eetcafescheulderheukske.nl/>

(Na 7 km) Brasserie Schaloen, Open op di t/m zo van 10 tot 18 uur. Van 1 apr t/m 2 sep ook open op ma. www.schaloen.nl.

Treinreis terug

Er vertrekt vanaf station Valkenburg 4x per uur een trein richting Maastricht en ook 4x per uur richting Heerlen. Voor actuele vertrektijden check [ns.nl](https://www.ns.nl)

Inkortingsmogelijkheid

U kunt de route met 1,5 km inkorten door niet naar Scheulder te gaan maar af te buigen richting

orchideeëntuin zoals op pag. 2 in deze beschrijving is aangegeven.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntwandelen.nl.

Beschrijving van de Wandeling

Verlaat het station aan de kant van de kerk en loop voor het oude spoor naar rechts en steek het spoor naar links over. Volg het wandelpad in de richting van de kerk naar beneden. Wandelpad wordt verharde weg, Kerkwegje. Aan het einde gaat u linksaf, Kerkplein. (*U volgt nu tot aan de brug de wit-rode markering van het Pelgrimspad*). Neem de eerste weg rechts, Tolhuisstraat. Na het passeren van de brug over de Geul gaat u direct rechtsaf, Mauriussingel (*Het Pelgrimspad gaat hier rechtdoor*). De weg maakt een bocht naar links, ga 50 meter na de bocht rechtsaf, wandelpad langs de sportvelden.

U komt bij een weiland, dat u via een draaihekje over een bruggetje in loopt. Steek de weide schuin naar rechts over tot bij de afrastering. Volg de afrastering naar links langs enkele oude wilgen. Aan het einde van het pad op landweg rechtsaf. De weg maakt een haakse bocht naar links en gaat over in verharde weg. Aan het eind steekt u de verkeersweg (Strucht) over en gaat aan overkant rechtsaf. Ga direct voorbij het transformatorhuisje linksaf langs parkeer- en picknickplaats het natuurreservaat Gerendal in.

1. Gerendal

Het Gerendal is één van de opmerkelijkste natuurgebieden in Zuid-Limburg, dat bestaat uit bos, kalkgrasland en akkers. Het heeft een oppervlakte van ongeveer 225 ha. Dit dal is geen dal in de gebruikelijke zin van het woord. Het is namelijk niet uitgeslepen door een rivier of beek, maar door de afvloeiing van regen- en smeltwater. Een dergelijk dal wordt een droogdal genoemd of op z'n Limburgs een grub(be). Het Gerendal is bekend om zijn rijke flora en fauna. Het kalkgrasland bevat veel warmte- en lichtminnende planten, waarvan het groeimilieu zoveel mogelijk op natuurlijke wijze in stand wordt gehouden (bijvoorbeeld door beweiding met koeien en schapen).

Na ca. 250 meter bij de eerste splitsing linksaf gaan, een onverhard pad in. U volgt nu de wit-rode markering van het Pelgrimspad. Dit pad, aan de voet

van de hellingbossen, blijft u ongeveer 1 km volgen.

2. Hellingbossen

De naam hellingbos wordt gegeven aan die bossen, die gelegen zijn op uiterst steile hellingen of terrasranden. De hellinggronden waren niet geschikt voor agrarisch grondgebruik en bleven op die manier bebost. Dit bos heeft echter altijd wel een functie gehad in het boerenbedrijf. Als veeweide, als houtproducent en leverancier van vruchten. De hellingbossen genieten faam vanwege de bijzondere bloemen in het voorjaar. Op de vruchtbare, kalkrijke grond groeien dan bosanemoon, gevlekte aronskelk, diverse orchideeën en het sterk geurende daslook. Op vochtige plaatsen kunt u het zeldzame goudveil en longkruid aantreffen.

■ Na deze 1 km komt er schuin van links achter u een ander pad op uw weg uit. Oversteken en het steile trapjes pad naar links ingaan. Dit pad voert u over de begroeide hellingen van het Gerendal. Boven aangekomen gaat u rechtsaf. Na 500 meter (ondertussen heeft u nog een trap beklommen) met het pad mee naar links gaan en tussen berken en fijnsparren doorlopen. U gaat aan het eind van dit pad voor de akkers rechtsaf. Volg de bosrand en daal af via een holle weg. Beneden op een driesprong aangekomen linksaf gaan (Gerendalsweg). U verlaat hier de rode paaltjes route.

3. Holle wegen

Holle wegen zijn meestal onverharde wegen met opvallend (tot enkele meters) hoge berm. Het lijkt of zulke wegen zijn uitgegraven of aangelegd, maar in werkelijkheid zijn ze door de uitspoeling van regenwater ontstaan. Paarden en karren diepten de weg honderden jaren achter elkaar verder uit, waardoor een holle weg ontstond. Door het jarenlange gebruik werd de weg steeds holler. De hoge berm geven het landschap een intiem karakter en zijn interessant vanwege de plantengroei.

(U kunt hier de route met 1,5 km inkorten door op de Gerendalsweg niet links maar rechtsaf te gaan. Na 800 komt u bij de Orchideeëntuin uit en bent u weer op de route. Vervolg dan deze routebeschrijving bij ().)*

Keienweg gaat over in asfaltweg, aan het einde van de weg in het dorp Scheulder rechtsaf (Scheulderdorpsstraat). Net voorbij eetcafé 't Scheulderheukske, tegenover de kerk rechtsaf door draaihekje, voetgangers pad.

■ U volgt nu de wit-rode markering van het Pelgrimspad. Loop in het weiland via draaihek recht door. Volg dan recht door het smalle pad tussen de weilanden, na enkele draaihekjes gaat het pad verder langs de bosrand. Na 4 haakse bochten wordt het pad een dalend breed graspad. Beneden bij driesprong met veldkruis, waterpoel en wandelwijzer linksaf, asfaltweg.

4. Orchideeëntuin

Aan uw linkerhand ziet u een wit huis. Hier bevindt zich de toegang tot de orchideeëntuin, die uniek is voor Nederland (van begin mei tot half juni geopend en gratis toegankelijk). Er staan ruim twintig soorten wilde orchideeën. Aan uw rechterhand ziet u een oude

waterput, die vroeger gebruikt werd voor de drinkwatervoorziening.

(*) Bij de volgende splitsing gaat u recht door. (Het Pelgrimspad gaat hier rechtsaf).

■ Na 1 km bij de bosrand scherp linksaf omhoog een grindweg ingaan (U bent weer op het Pelgrimspad). Volg de grindweg door bosje (Schinderweg). Ga aan het einde van dit bosje scherp rechtsaf, een landweg door de velden (Kapelkensveldweg). Deze landweg blijft u 1 km volgen. Aan het eind van de weg, bij een kapelletje rechtsaf gaan. U komt bij een verkeersweg, die u recht oversteekt. Via de oprijlaan naar kasteel Schaloen lopen.

5. Kasteel Schaloen

Het kasteel, oorspronkelijk uit de 13e eeuw, is na een verwoesting in de 16e eeuw in 1656 herbouwd. Het huidige uiterlijk is bepaald na een restauratie eind 19e eeuw. Bij het kasteel ligt de [Kasteeltuin Oud Valkenburg](#), geopend van de laatste zondag van april t/m eerste zondag van oktober van 10.30-16.30 uur (op ma gesloten). Er is een kruidentuin, een vogelbos met observatiepost en een imitatie-mergelgroeve. Vlak naast de tuin is een, te bezichtigen, watermolen.

■ Bij de kasteeltuin gaat u rechtsaf over het fietspad. Na een brug over de Geul komt u bij drie beelden, waar u linksaf gaat, richting Valkenburg. Volg het fietspad, dat beneden langs de Geul blijft lopen.

Hier verlaat u het Pelgrimspad en is de route niet meer officieel gemarkeerd. Nadat u links de St. Jansbron bent gepasseerd neemt u de eerste weg linksaf. U komt langs een speeltuin en gaat linksaf via een brug de Geul over. Het pad blijven volgen met de rivier aan uw rechterhand. Rechts ziet u kasteel Oost. Negeer een brug naar rechts. Even later loopt het pad parallel aan een straat. Het voetpad blijven volgen tot u uitkomt op een verkeersweg (Berkelplein).

Nadat u links de St. Jansbron bent gepasseerd, neemt u de eerste weg linksaf. U komt langs een speeltuin en een picknickplaats en gaat linksaf via een brug de Geul over. Het pad blijven volgen aan de linkeroever van de rivier. Wandel met de Geul mee om kasteel Oost heen en negeer een brug naar rechts. Even later loopt het pad parallel aan de Betsy Perklaan. U blijft het voetpad volgen tot u uitkomt op een verkeersweg, Berkelplein.

U kruist de weg en loopt recht door over een voetpad tussen de bibliotheek en de Geul. Bij de splitsing van de Geul volgt u de linkertak van de rivier. Het voetpad komt uit op een parkeerterrein, recht door gaan. Een straat oversteken en de Bogaardlaan in. De Grotestraat kruisen en via het voetpad onder de stenen poort van kasteel Den Halder door. Ga rechtsaf, Wilhelminalaan. Aan het einde van de weg, bij verkeerslichten gaat u linksaf, Geneindestraat. Na 30 meter rechtsaf. U loopt door het park naar boven. Voor het stadhuis gaat u linksaf. Op de straat rechtsaf en na 150 m bent u bij station Valkenburg.

6. Station Valkenburg

Het station van Valkenburg is het oudste station van Nederland (1853) en is geheel uit mergelsteen opgetrokken. Valkenburg staat voor massatoerisme. Het stadje trekt jaarlijks tienduizenden dagjesmensen en toeristen. Valkenburg biedt de toerist vermaak in de vorm van vele attracties. Daarnaast zijn er herinneringen aan een rijk verleden.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/1286/Gerendal/review

In samenwerking met de NS heeft Wandelnet in het verleden een viertal wandelingen samengesteld ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van het tijdschrift Libelle (1994). De routes zijn 9 tot 13 km lang en staan bekend als "Marjolein Bastin" wandelingen. Deze bekende tekenares heeft destijds de illustraties van de routefolders verzorgd. De vier wandelingen zijn:

- OV-stapper Neerlands Midden (Lunteren)
- OV-stapper Geversduin (Castricum)
- OV-stapper Gerendal (Valkenburg)
- Posbank (Velp)

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Laatste revisie: 10-12-2024